

9

KTM240012

Kollektivtrafikförvaltningen
Kommunikation och marknadschef
Sara-Josefina Holby
Epost: sara-josefina.holby@regionvastmanland.se
Telefon: 072-15 30 702

TJÄNSTESKRIVELSE UPPDATERING AV KÖP- OCH RESEVILLKOR FÖR 2024

Förslag till beslut

1. Redovisat förslag till ny punkt 2.2.2 under punkt 2.2 Ålderskategorier i VL:s allmänna köp- och resevillkor godkänns.
2. Redovisat förslag till uppdatering under punkt 7.11 Undantag för förseningsersättning i VL:s allmänna köp- och resevillkor godkänns.
3. Redovisat förslag till uppdatering av VL:s allmänna köp- och resevillkor med anledning av Västerås stads återinförande av 40-resorsbiljett godkänns.

Ärendet i korthet

VL:s allmänna köp- och resevillkor behöver uppdateras för att förtydliga vad som gäller för barn under sju år som reser ensamma, undantag för förseningsersättning, samt återköp och giltighetstid för 40-resorsbiljetten. Förslag till uppdateringar för respektive punkt redovisas i bilaga.

Detaljerad beskrivning av ärendet

1. VL behöver uppdatera VL:s allmänna köp- och resevillkor gällande barn under 7 år som reser ensamma. En omvärldsbevakning har genomförts för att ta reda på hur närliggande regioner samt tågoperatörer har skrivit i sina villkor.
2. Enligt VL:s allmänna köp- och resevillkor har en resenär inte rätt till förseningsersättning om information om en planerad störning i trafiken publicerats på vl.se minst tre dagar innan störningen börjar gälla. Så som villkoren är skrivna nu omfattar detta störningar i både buss- och tågtrafiken i Västmanland.
3. Västerås stad har skickat en beställning, daterad den 23 februari 2024, om att återinföra 40-resorsbiljetten för vuxen, ungdom samt senior. Beslutet togs av tekniska nämnden inom staden den 20 februari 2024. Med anledning av detta finns ett behov av att uppdatera VL:s allmänna köp- och resevillkor.

Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser

Verksamhetsmässiga konsekvenser

1. Bedöms inte medföra några verksamhetsmässiga konsekvenser.
2. Bedöms medföra några mindre verksamhetsmässiga konsekvenser. Processen för att informera om störningar i tågtrafiken på vl.se förändras. Bedömningsprocessen för förseningsersättningsärenden för resor med VL:s biljetter på tåg förändras något. I stället för att basera bedömningen på om

information om en planerad störning i tågtrafiken finns på vl.se, baseras bedömningen på om den informationen finns på transportörens (tågbolagets) webbplats, tre dagar innan störningen börjat gälla.

3. Bedöms inte medföra några verksamhetsmässiga konsekvenser.

Juridiska konsekvenser

1. Bedöms inte medföra några juridiska konsekvenser.
2. Resenärer som tidigare fått förseningersättning baserat på informationsbrist på vl.se om planerade störningar i tågtrafiken kommer att få avslag. Det kan medföra överklaganden. Sannolikheten bedöms dock som liten eftersom vi kan hänvisa till våra villkor.
3. Bedöms inte medföra några juridiska konsekvenser.

Administrativa konsekvenser

1. Bedöms inte medföra några administrativa konsekvenser.
2. En ändring i villkoren innebär att antalet förseningersättningar som betalas ut minskar. De förseningersättningar som baseras på att informationen om planerade störningar i tågtrafiken inte finns på vl.se, tre dagar innan störningen börjar gälla, försvinner. Det innebär att tiden för att hantera dessa ärenden kan läggas på annat.
3. Bedöms inte medföra några administrativa konsekvenser.

Ekonomiska konsekvenser

1. Bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.
2. En ändring i villkoren innebär antalet förseningersättningar som betalas ut minskar. De förseningersättningar som baseras på att informationen om planerade störningar i tågtrafiken inte finns på vl.se, tre dagar innan störningen börjar gälla, försvinner. Därmed försvinner också kostnaden för dessa ersättningar.
3. Bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Hållbarhet

Miljöperspektiv

Ärendet bedöms inte få några konsekvenser utifrån miljöperspektivet.

Barnrättsperspektiv

1. Med hänsyn till vår rekommendation vill vi med våra allmänna köp- och resevillkor förtydliga att barn under 7 år kan resa med vår kollektivtrafik men att de inte bör resa ensamma. Vi tar inte bort möjligheten för barn att vara självständiga då vi vet att barns trafikmognad skiljer sig från barn till barn.
2. Uppdateringen bedöms inte medföra några konsekvenser för barn och unga.
3. Uppdateringen bedöms inte medföra några konsekvenser för barn och unga.

Invånarperspektiv

1. Med ett förtydligande i våra allmänna köp- och resevillkor om hur vi hanterar barn som reser under 7 år säkerställer vi att det yttersta ansvaret ligger hos vårdnadshavaren, då vår rekommendation är att de inte bör resa ensamma.
2. Genom tydligare allmänna köp- och resevillkor blir det lättare för våra resenärer att förstå vad som gäller vid förseningsersättningsförfrågningar.
3. Med anledning av återinförandet av 40-resorsbiljetten uppdateras VL:s allmänna köp- och resevillkor för att tydliggöra vad som gäller vid köp av 40-resorsbiljetten för våra resenärer.

Uppföljning

VL:s allmänna köp- och resevillkor revideras årligen.

Beslutet skickas till

Skriv in vilka som ska få beslutet för kännedom. Exempel på mottagare:

- Ansvarig tjänsteperson inom Region Västmanland
- Kontaktperson i annan organisation/företag
- Namn på mottagande organisation/företag (departement, myndighet, kommun, region, företag, förening, förbund etcetera)

Enhet/Förvaltning
Kollektivtrafikförvaltningen
Namn

Klicka eller tryck här för att ange text.

Datum
Klicka eller tryck här för att ange
datum.

1. UPPDATERADE VILLKOR FÖR BARN UNDER 7 ÅR SOM RESER ENSAMMA

Befintliga villkor i punkt 2

Ålderskategorier

2.2 Den som är under 7 år reser som barn.

2.2.1 Upp till två barn reser kostnadsfritt i sällskap med betalande resenär. Från barn nummer tre betalas biljett för ungdom. Gäller ej resa med skolkort.

2.3 Från fyllda 7 år till dagen innan du fyller 20 år reser du som ungdom.

2.4 Från fyllda 20 år och uppåt reser du som vuxen.

2.5 Från fyllda 65 år reser du som senior.

2.5.1 Ålderskategorin senior gäller endast i Västerås kommun.

2.6 Vid tveksamhet om ålder eller rätt till rabatterat pris, ska du som resenär kunna visa upp legitimation, annars får du betala vuxenpris.

2.7 Kan du inte legitimera dig och fått tilläggsavgift kan du överklaga, se vl.se för information.

Förlag till ny punkt

2.2.2 Barn under sju år som reser själv betalar biljett motsvarande ungdomsbiljett. VL:s rekommendation är dock att barn under sju år inte bör resa ensamma.

2. UPPDATERADE VILLKOR FÖR FÖRSENINGERSÄTTNING

7.11 Om VL har informerat om störningar i VL:s busstrafik (inställda turer, ändrade tidtabeller eller andra störningar) på vl.se senast tre (3) dagar innan din resa så görs bedömningen av rätt till förseningsersättning utifrån den nya informationen. Om du reser med tåg med din VL-biljett och tågbolagen har informerat om störningar i tågtrafiken (inställd avgång, ändrade tidtabeller eller andra störningar) i sina informationskanaler senast tre (3) dagar innan din resa så görs bedömningen av rätt

Enhet/Förvaltning
Kollektivtrafikförvaltningen
Namn

Klicka eller tryck här för att ange text.

Datum
Klicka eller tryck här för att ange
datum.

till förseningsersättning utifrån den nya informationen. Mer om detta går att läsa under §13 i Lagen om kollektivtrafikresenärers rättigheter.

3. UPPDATERADE VILLKOR FÖR 40-RESORSBILJETTEN I SAMBAND MED ÅTERINFÖRANDET

Giltighet

Befintligt

3.8 10-resorsbiljetten gäller för vald zon så länge det finns resor kvar på kortet, dock längst ett år från inköpsdatum.

Förslag av tillägg till punkt 3.8

3.8.1 40-resorsbiljetten gäller så länge det finns resor kvar på kortet, dock längst ett år från inköpsdatum

Återköp

Befintligt

3.19 Enkelbiljetter, 10-resorsbiljetter och 24-timmarsbiljetter återköps ej.

Förslag på ny text

3.19 Enkelbiljetter, 10-resorsbiljetter, 40-resorsbiljetter och 24-timmarsbiljetter återköps ej.

Kollektivtrafikförvaltningen
Kommunikation och marknadschef
Sara-Josefina Holby
Epost: sara-josefina.holby@regionvastmanland.se
Telefon: 072-15 30 702

TJÄNSTESKRIVELSE UPPDATERING AV KÖP- OCH RESEVILLKOR FÖR BARN UNDER 7 ÅR SOM RESER ENSAMMA

Förslag till beslut

1. Redovisat förslag till ny punkt 2.2.2 under punkt 2.2 Ålderskategorier i VL:s allmänna köp- och resevillkor godkänns.

Ärendet i korthet

Med anledning av barn reser ensamma under 7 år förekommer i kollektivtrafiken behöver Kollektivtrafikförvaltningen se över samt uppdatera de befintliga villkoren för ålderskategori.

Detaljerad beskrivning av ärendet

Ärendet gällande förändringar i villkoren har varit upp till presidiet i februari 2024. Överenskommet på presidiet var att Marknad skulle göra en omvärldsbevakning för att se hur andra regioner hanterar samma typ av ärenden.

Omvärldsbevakningen inkluderar sju regioner samt fyra tågoperatörer i omnejd kring Västmanland.

Regioner

Dalarna och Gävle tillåter barn under 7 år att resa ensamma.

Östergötland, Sörmland, UL samt SL tillåter inte barn under 7 år att resa ensamma.

Örebro hänvisar till att barn under 7 år ej bör resa själva.

Tågoperatör

MTR tillåter yngre barn att resa ensamma.

Tågbolag

Mälartåg, TiB samt SJ tillåter inte yngre barn att resa själva.

Vår rekommendation är att ha samma tillvägagångssätt som Örebro med en rekommendation att barn under 7 år ej bör resa ensamma.

Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser**Verksamhetsmässiga konsekvenser**

Ärendet bedöms inte medföra några större verksamhetsmässiga konsekvenser.

Juridiska konsekvenser

Uppdaterade köp- och resevillkor för undantag om förseningersättning enligt nedan;

Befintliga villkor i punkt 2**Ålderskategorier**

2.2 Den som är under 7 år reser som barn.

2.2.1 Upp till två barn reser kostnadsfritt i sällskap med betalande resenär. Från barn nummer tre betalas biljett för ungdom. Gäller ej resa med skolkort.

2.3 Från fyllda 7 år till dagen innan du fyller 20 år reser du som ungdom.

2.4 Från fyllda 20 år och uppåt reser du som vuxen.

2.5 Från fyllda 65 år reser du som senior.

2.5.1 Ålderskategorin senior gäller endast i Västerås kommun.

2.6 Vid tveksamhet om ålder eller rätt till rabatterat pris, ska du som resenär kunna visa upp legitimation, annars får du betala vuxenpris.

2.7 Kan du inte legitimera dig och fått tilläggsavgift kan du överklaga, se vl.se för information.

Förlag till ny punkt

2.2.2 Barn under sju år som reser själv betalar biljett motsvarande ungdomsbiljett. VL:s rekommendation är dock att barn under sju år inte bör resa ensamma.

Administrativa konsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några större administrativa konsekvenser.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några större ekonomiska konsekvenser

Hållbarhet

Miljöperspektiv

Ärendet bedöms inte medföra några miljökonsekvenser.

Prövning av barnens bästa

Ärendet bedöms inte medföra några konsekvenser för barn.

Invånarperspektiv

Ärendet bedöms inte medföra några större konsekvenser för medborgarna.

Uppföljning

Villkoren för allmänna köp- och resevillkor ska granskas en gång om året.

Kollektivtrafikförvaltningen
Kommunikation och marknadschef
Sara-Josefina Holby
Epost: sara-josefina.holby@regionvastmanland.se
Telefon: 072-15 30 702

TJÄNSTESKRIVELSE UPPDATERING AV ALLMÄNNA KÖP- OCH RESEVILLKOR – PUNKT 7.11 UNDANTAG FRÅN FÖRSENINGERSÄTTNING

Förslag till beslut

1. Redovisat förslag till uppdatering under punkt 7.11 Undantag för förseningsersättning i VL:s allmänna köp- och resevillkor godkänns.

Ärendet i korthet

Enligt VL:s allmänna köp- och resevillkor har en resenär inte rätt till förseningsersättning om information om en planerad störning i trafiken publicerats på vl.se minst tre dagar innan störningen börjar gälla. Så som villkoren är skrivna nu omfattar detta störningar i både buss- och tågtrafiken i Västmanland.

Enligt [§7 i Lagen om kollektivtrafikresenärers rättigheter](#) är det transportören som ska tillhandahålla planerade störningar i trafiken. [Enligt §13 i Lagen om kollektivtrafikresenärers rättigheter](#) har en resenär inte rätt till förseningsersättning om en planerad störning offentliggjorts tre dagar innan störningen börjar gälla. Det innebär att VL ska informera om planerade störningar minst tre dagar innan störningen börjar gälla i busstrafiken, och att transportören av tågtrafiken ska göra det för tåg.

Det innebär att VL inte behöver informera om planerade störningar i tågtrafiken.

Detaljerad beskrivning av ärendet

VL varken planerar eller beslutar om tidtabeller och störningar i tågtrafiken. Information om tidtabeller och störningar i tågtrafiken finns inte på vl.se, utan den informationen finns hos respektive tågbolag. På vl.se finns länkar som hänvisar till tågbolagens webbplatser, och alla frågor som rör tågens tidtabeller och störningar i tågtrafiken hänvisas till respektive tågbolags webb eller kundservice.

Eftersom VL inte äger informationen kring tågens tidtabeller och störningar i tågtrafiken är förslaget att förtydliga villkoren genom att lägga till att resenärer inte har rätt till förseningsersättning om:

- information om planerade störningar i **VL:s busstrafik** finns på vl.se minst tre dagar innan störningen börjar gälla.
- information om **störningar i tågtrafiken finns på respektive tågbolags webbplats** minst tre dagar innan störningen börjar gälla.

Genom att förtydliga villkoren minskar vi risken att störningsinformation i tågtrafiken når Kollektivtrafikförvaltningen för sent, och VL betalar ut förseningsersättning trots att lagen säger något annat. Vi minskar också risken för att VL och respektive tågbolag gör olika bedömningar, trots att det gäller samma tågavgång och tur.

Förslag på förändring av punkt 7.11 Undantag för förseningsersättning i allmänna köp- och resevillkor finns i bilaga. Nuvarande punkt 7.11 finns i bilaga Allmänna köp- och resevillkor.

Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några större verksamhetsmässiga konsekvenser. Processen för att informera om störningar i tågtrafiken på vl.se förändras. Bedömningsprocessen för förseningsersättningsärenden för resor med VL:s biljetter på tåg förändras något. I stället för att basera bedömningen på om information om en planerad störning i tågtrafiken finns på vl.se, baseras bedömningen på om den informationen finns på transportörens (tågbolagets) webbplats, tre dagar innan störningen börjat gälla.

Juridiska konsekvenser

Uppdaterade köp- och resevillkor för undantag om förseningsersättning enligt nedan;

Befintlig text för punkt 7.11

7.11 Om VL har informerat på vl.se om en inställd tur, ändrade tidtabeller eller andra störningar senast tre (3) dagar innan din resa så görs förseningsbedömningen utifrån den nya informationen. Mer om detta går att läsa under §13 i Lagen om kollektivtrafikresenärers rättigheter.

Förslag till ny text, punkt 7.11

7.11 Om VL har informerat om störningar i VL:s busstrafik (inställda turer, ändrade tidtabeller eller andra störningar) på vl.se senast tre (3) dagar innan din resa så görs bedömningen av rätt till förseningsersättning utifrån den nya informationen. Om du reser med tåg med din VL-biljett och tågbolagen har informerat om störningar i tågtrafiken (inställd avgång, ändrade tidtabeller eller andra störningar) i sina informationskanaler senast tre (3) dagar innan din resa så görs bedömningen av rätt till förseningsersättning utifrån den nya informationen. Mer om detta går att läsa under §13 i Lagen om kollektivtrafikresenärers rättigheter.

Administrativa konsekvenser

En ändring i villkoren innebär antalet förseningsersättningar som betalas ut minskar. De förseningsersättningar som baseras på att informationen om

planerade störningar i tågtrafiken inte finns på vl.se, tre dagar innan störningen börjar gälla, försvinner. Det innebär att tiden för att hantera dessa ärenden kan läggas på annat.

Resenärer som tidigare fått förseningsersättning baserat på informationsbrist på vl.se om planerade störningar i tågtrafiken kommer att få avslag. Det kan medföra överklaganden. Sannolikheten bedöms dock som liten eftersom vi kan hänvisa till våra villkor.

Ekonomiska konsekvenser

En ändring i villkoren innebär antalet förseningsersättningar som betalas ut minskar. De förseningsersättningar som baseras på att informationen om planerade störningar i tågtrafiken inte finns på vl.se, tre dagar innan störningen börjar gälla, försvinner. Därmed försvinner också kostnaden för dessa ersättningar.

Hållbarhet

Miljöperspektiv

Ärendet bedöms inte medföra några miljökonsekvenser.

Prövning av barnens bästa

Ärendet bedöms inte medföra några konsekvenser för barn.

Invånarperspektiv

Ärendet bedöms inte medföra några större konsekvenser för medborgarna.

Uppföljning

Villkoren för allmänna köp- och resevillkor ska granskas en gång om året.

Kollektivtrafikförvaltningen
Kommunikation och marknadschef
Sara-Josefina Holby
Epost: sara-josefina.holby@regionvastmanland.se
Telefon: 072-15 30 702

TJÄNSTESKRIVELSE Uppdatering av köp- och resevillkor för 2024

Förslag till beslut

1. Redovisat förslag till ny punkt 2.2.2 under punkt 2.2 Ålderskategorier i VL:s allmänna köp- och resevillkor godkänns.
2. Redovisat förslag till uppdatering under punkt 7.11 Undantag för förseningsersättning i VL:s allmänna köp- och resevillkor godkänns.
3. Redovisat förslag till uppdatering av VL:s allmänna köp- och resevillkor med anledning av Västerås stads återinförande av 40-resorsbiljett godkänns.

Ärendet i korthet

Tekniska nämnden i Västerås har den 20 feb 2024 beslutat att återinföra 40-resorskort för vuxen, ungdom samt senior.

Detaljerad beskrivning av ärendet

Önskemålet från Västerås stad är att återinföra detta med start från 1 april 2024. Kollektivtrafikförvaltningen kommer att skyndsamt arbeta med uppdraget.

Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Själva genomförandet kommer initialt att kräva en viss ökad administration.

Trafikmässigt ser Kollektivtrafikförvaltningen att det generellt finns kapacitet i den befintliga trafiken, dock finns det en viss risk för kapacitetsbrist vid vissa avgångar.

Juridiska konsekvenser

Med anledning av att Västerås stad återinför 40-resorskortet finns ett behov av att göra förändringar i våra köp- och resevillkor.

Giltighet

Befintligt

3.8 10-resorsbiljetten gäller för vald zon så länge det finns resor kvar på kortet, dock längst ett år från inköpsdatum.

Förslag av tillägg till punkt 3.8

3.8.1 40-resorsbiljetten gäller så länge det finns resor kvar på kortet, dock längst ett år från inköpsdatum

Återköp*Befintligt*

3.19 Enkelbiljetter, 10-resorsbiljetter och 24-timmarsbiljetter återköps ej.

Förslag på ny text

3.19 Enkelbiljetter, 10-resorsbiljetter, 40-resorsbiljetter och 24-timmarsbiljetter återköps ej.

Administrativa konsekvenser

För att skynda på genomförandet och säkerställa leveransen av uppdraget kan det medföra vissa omprioriteringar i förvaltningens arbete.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska uträkningarna kommer att ske genom en avräkningsmodell i slutet av året. Angående ekonomiska effekter gäller tidigare beräkningar.

Kollektivtrafikförvaltningens bedömning är att införandet av 40-kortet kan generera ett intäktsstapp på 10-20 mnkr. Observera att detta är ett estimat och att den verkliga siffran kan skilja sig från uppskattningen.

Det kommer att bli svårt att följa upp då vi går från en etablerad modell som baseras på en rambudgetmodell till en avräkningsmodell.

Uppföljning och eventuell avräkning bör ske utifrån utfall tom augusti samt när året är slut.

Pris per kategori för 40-resorskortet enligt Västerås stads önskemål:

- Vuxen, 700 kronor – 17,50 kr per resa (indexeras årligen)
- Ungdom, 520 kronor – 13 kr per resa (indexeras årligen)
- Senior, 400 kronor – 10 kr per resa (indexeras ej)

En viktig aspekt att ha med sig är en risk för överströmning till 40-resorsbiljetten från 30-dagarsbiljetten och eMV. I samband med lanseringen av eMV finns ett ekonomiskt behov av att få intäkter på över 100 000 kronor för att balansera kostnaderna för systemet eMV.

Hållbarhet***Miljöperspektiv***

Återinförandet av 40-resorskortet kan få en positiv inverkan på miljön om resenärer väljer bort fossila transporter till förmån för de fossilfria kollektiva resorna.

Prövning av barnens bästa

Med återinförande av 40-resorskortet öppnas möjligheten upp för att barn och unga i Västerås att få ett billigare alternativ att kunna ta sig till vänner, fritidsaktiviteter och andra sammanhang.

Invånarperspektiv

Utifrån ett invånarperspektiv så är återinförandet ett förmånligt alternativ till att resa kollektivt.

Beslutet skickas till

Skriv in vilka som ska få beslutet för kännedom. Exempel på mottagare:

- *Ansvarig tjänsteperson inom Region Västmanland*
- *Kontaktperson i annan organisation/företag*
- *Namn på mottagande organisation/företag (departement, myndighet, kommun, region, företag, förening, förbund etcetera)*